

Příklad 4.60 Posuzování obsahové validity testů společné části maturitní zkoušky

MŠMT zřídilo v roce 2013 pro účely přezkumných řízení výsledků hodnocení didaktických testů u společné části maturitní zkoušky tzv. Nezávislou odbornou komisi, která se vyjadřuje ke kvalitě testů na základě podkladů dodaných Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání a posuzuje identifikované specifické žádosti o přezkoumání výsledků maturitní zkoušky. Součástí posouzení kvality testů je i soulad obsahu testu a jeho specifikace s příslušným katalogem požadavků maturitní zkoušky a obecně platnými kurikulárními dokumenty, jako jsou rámcové vzdělávací programy. Posouzení se týká testu jako celku i obsahu jednotlivých úloh. Stanovisko komise ke každému testu je zveřejněno spolu s výsledky z didaktického testu maturitní zkoušky v daném termínu. Pro každý didaktický test je komise tvořena ze 3 členů: odborník na ověřovaný obsah (zpravidla akademický pracovník, respektovaná osobnost v oboru), odborník z kurikulárního ústavu (z Národního ústavu pro vzdělávání, zodpovídající zejména za soulad s ostatními závaznými kurikulárními dokumenty), odborník na psychometriku testů.

Predikční validita je spolu s validitou souběžnou označována jako **validita kritériální**.⁹⁰ Kritériální validitu lze odhadovat empiricky a numericky vyjádřit (např. korelačním koeficientem mezi naším testem a kritériem). Proto je kritériální validita označována i jako **validita empirická**. Predikční validita vypovídá o tom, do jaké míry dokáže náš test předpovídat výsledky v budoucnu v oblastech, které nás primárně zajímají a kvůli kterým je test konstruován (např. přijímací zkoušky na školu či do zaměstnání). V případě, kdy známe výsledky testu a snažíme se je dát do souvislosti s nějakými výsledky či událostmi v minulosti, mluví se o **postdikční validitě**. Vedle kritériální je do empirické validity zahrnována i **validita přírůstková** (inkrementální). U přírůstkové validity je řešena otázka: Do jaké míry použití daného testu zpřesní predikci? Pokud je kritérium konstruováno kombinací více proměnných (např. kombinace průměrného prospěchu a počtu absolvovaných zkoušek jako kritérium úspěšnosti ve studiu), mluví se o tzv. syntetickém kritériu, resp. **syntetické validitě**.

V případě **souběžné validity** zjišťujeme vztah mezi naším testem a výsledkem v jiném testu (kritériem), o kterém je známo, že měří stejnou vlastnost.

Konstruktovou validitu se snažíme odhadnout pomocí empiricky zjištěných vztahů mezi výsledky našeho testu a jiných proměnných. Zjištěné vztahy by měly odpovídat teoretickému pojetí těchto vztahů. Jako konvergentní důkazy se označují ty, kde proměnné spolu souvisí, diskriminační ty, kde spolu nesouvisí.

⁹⁰ Říčan, P. (1978). *Úvod do psychometrie*. Bratislava: Psychodiagnostické a didaktické testy.